

**MAŽEIKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS**

Biudžetinė įstaiga, Naftininkų g. 9, 89239 Mažeikiai.
el. p. mazekiuvsb@gmail.com, <http://www.mazeikiuvsb.istaiga.lt>
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 303189089

**LOPŠELIO-DARŽELIO „BITUTĖ“
TYRIMO
„IKIMOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ BURNOS HIGIENA“
ATASKAITA**

Nr. 4

Mažeikiai, 2014

Mažeikių rajono savivaldybės lopšelio-darželio „Bitutė“ tyrimo „Ikimokyklinio amžiaus vaikų burnos higiena“ rezultatai

2014 metais kovo mėnesį Mažeikių rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, pagal vaikų ir jaunimo specialistės paruoštą anoniminę apklausą, atliko tyrimą, kurio tikslas buvo įvertinti vaikų, lankančių lopšelių-darželių „Bitutė“, burnos higieną, tėvų požiūrį į vaikų burnos sveikatą, galimybę padėti išsaugoti sveikus vaikų dantis.

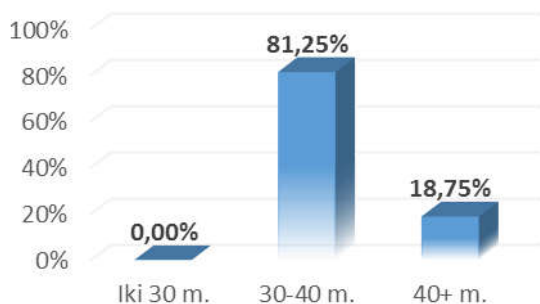
Tyrimui atlikti respondentams buvo pateiktos 32 anketos, iš kurių buvo atsakyta į visas anketas, t.y. 100 proc. Kiekviena anketa buvo sudaryta iš 17 klausimų, į kuriuos turėjo atsakyti vaikų, lankančių ikimokyklinio ugdymo įstaigas, tėvai.

Vertinant pagal lytį, tyrime dalyvavo 11 vyrų (34,4 proc.) ir 21 moterys (65,6 proc.) (1 pav.).

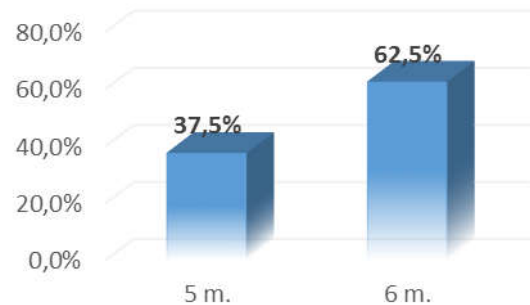

1 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal lytį.

. Vertinant pagal amžių, apklausoje dalyvavusių tėvų amžius buvo nuo 30 metų iki 50 metų (2 pav.), o jų vaikų amžius nuo 5 metų iki 6 metų (3 pav.).

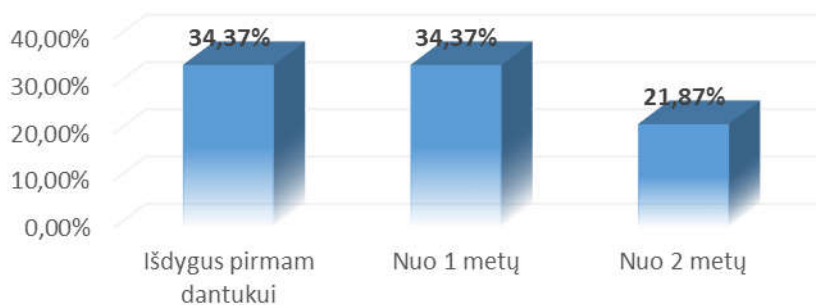

2 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal amžių.

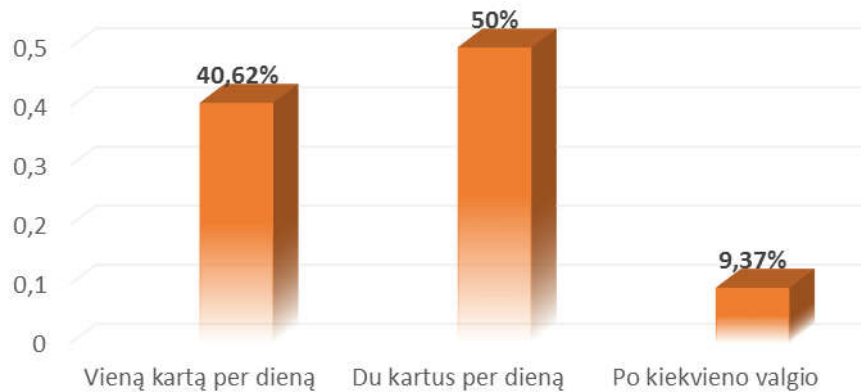
3 pav. Respondentų vaikų pasiskirstymas pagal amžių

Į klausimą, „Kada pradėjote savo vaikui valyti dantukus?“, apklaustieji atsakė: išdygus pirmam dantukui ir nuo 1 metų – po 34,37 proc. respondentų, nuo 2 metų – 21,87 proc., o 9,37 proc. respondentų visiškai neatsakė į klausimą (4 pav.).

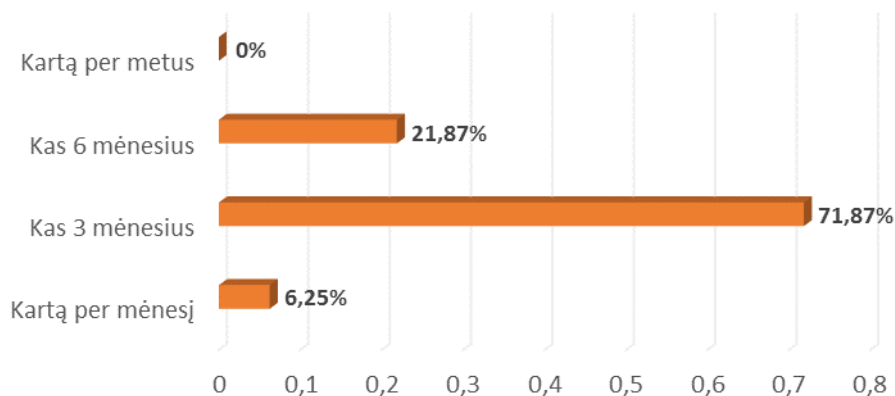
4 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, nuo kada jie pradėjo valyti savo vaikų dantukus

Vertinant vaikų dantukų valymą pagal dažnumą, 40,62 proc. tėvų atsakė, kad valo vieną kartą per dieną, du kartus per dieną – 50 proc. tėvų, po kiekvieno valgio – 9,37 proc. tėvų (5 pav.).

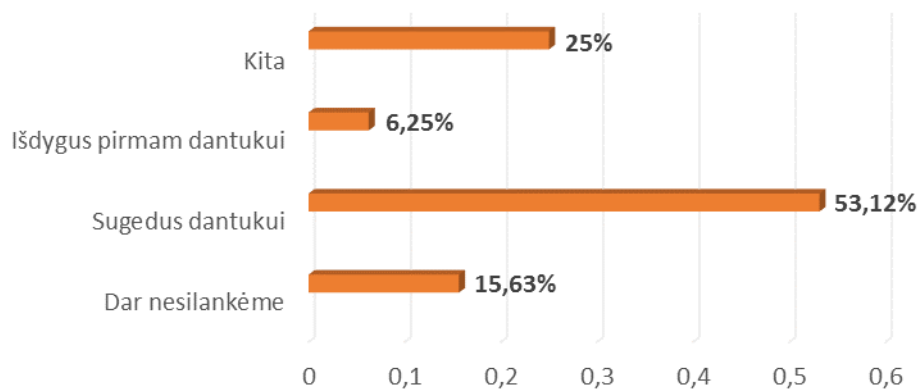
5 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai yra valomi vaiko dantukai

Į klausimą, „Kaip dažnai keičiate vaiko dantų šepetėlį?“, 6,25 proc. respondentų atsakė, kad kartą per mėnesį, 71,87 proc. – kas 3 mėnesius, 21,87 proc. – kas 6 mėnesius (6 pav.).

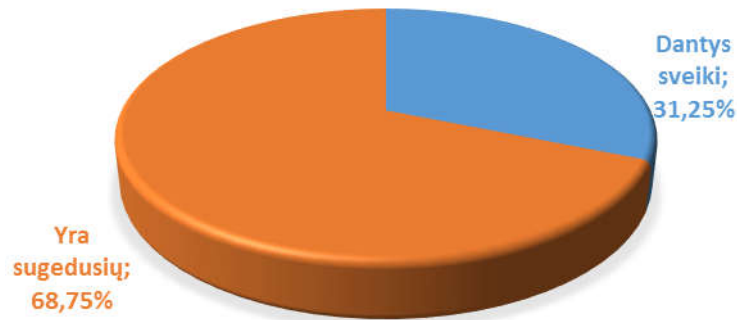
6 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai jie keičia vaiko dantų šepetėlį

Pas odontologą dar nesilankė 15,63 proc. respondentų, sugedus dantukui apsilankė 53,12 proc., išdygus pirmam dantukui – 6,25 proc., o 25 proc. tėvų neatsakė į klausimą (7 pav.).

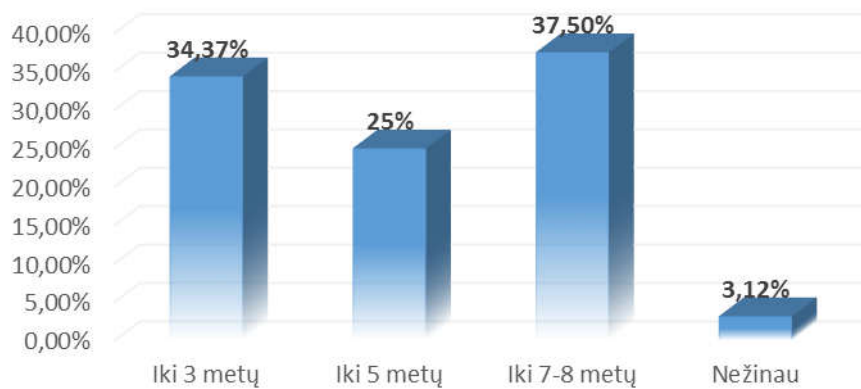
7 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kada pirmą kartą jie, kartu su savo vaiku, apsilankė pas odontologą

Vertinant vaiko dantų būklę: 31,25 proc. tėvų atsakė, kad jų vaiko dantys yra sveiki, o daugiau nei pusė tėvų (68,75 proc.) atsakė, kad yra sugedusių dantukų (8 pav.).

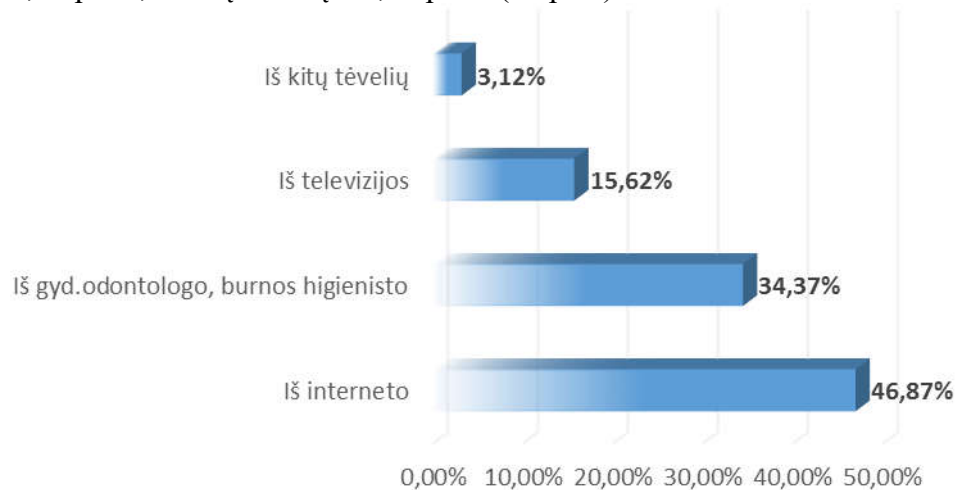
8 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kaip jie vertina vaiko dantų būklę

Tėvams taip pat buvo užduotas klausimas - iki kokio amžiaus jie turi valyti vaikui dantukus. 34,37 proc. tėvų atsakė, kad iki 3 metų, 25 proc. – iki 5 metų, iki 7-8 metų – 37,5 proc., o 3,12 proc. tėvų nežino iki kokio amžiaus reikia valyti vaikui dantukus (9 pav.).

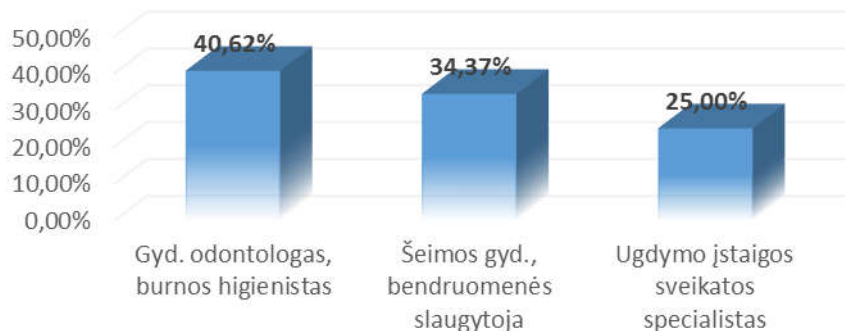
9 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, iki kokio amžiaus jie turėtų padėti vaikui valyti dantukus

Dažniausiai žinias apie vaikų burnos higieną tėvai gauna iš interneto, o tai sudarė 46,87 proc., antroje vietoje – iš gydytojo odontologo ir burnos higienisto – 34,37 proc., iš televizijos – 15,62 proc., iš kitų tėvelių – 3,12 proc. (10 pav.).

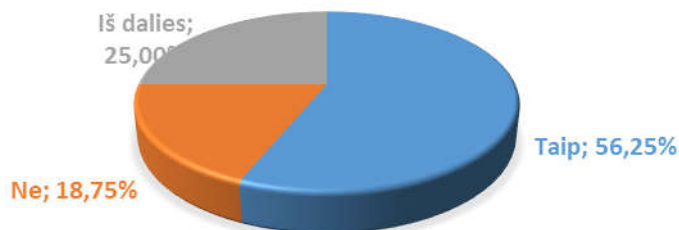
10 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal jų gaunamų žinių, apie vaikų burnos higieną, šaltinius

Į klausimą, kas turėtų teikti informaciją apie burnos higienos profilaktiką tėvams ir jų vaikams, 40,62 proc. apklaustųjų atsakė, kad informaciją apie burnos higienos profilaktiką turi teikti gydytojas odontologas, 34,37 proc. atsakė, kad informaciją turi teikti šeimos gydytojas ar bendruomenės slaugytoja, o 25 proc. respondentų informaciją apie burnos higienos profilaktiką turi teikti ugdymo įstaigos sveikatos specialistas (11 pav.).

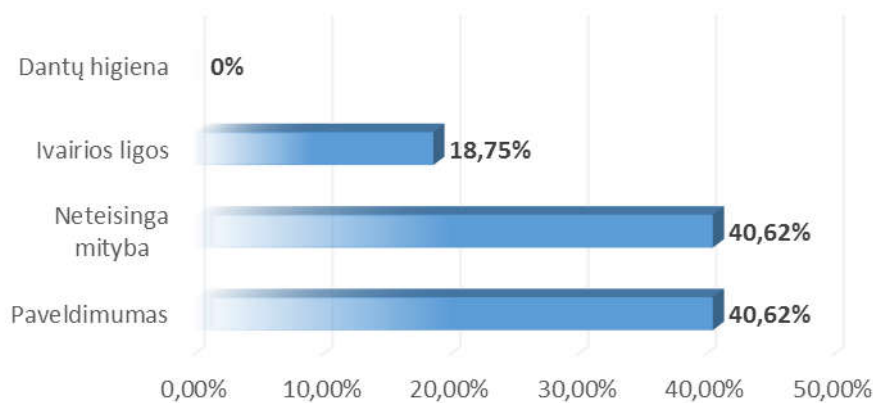
11 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kas, jų nuomone, turėtų teikti informaciją apie vaiko burnos higieną

Taip pat buvo užduotas klausimas, ar tėvai žino, kas yra dantų silantavimas, 56,25 proc. apklaustųjų žino, kas yra dantų silantavimas, 18,75 proc. – nežino, 25 proc. apie dantų silantavimą žino iš dalies (12 pav.).

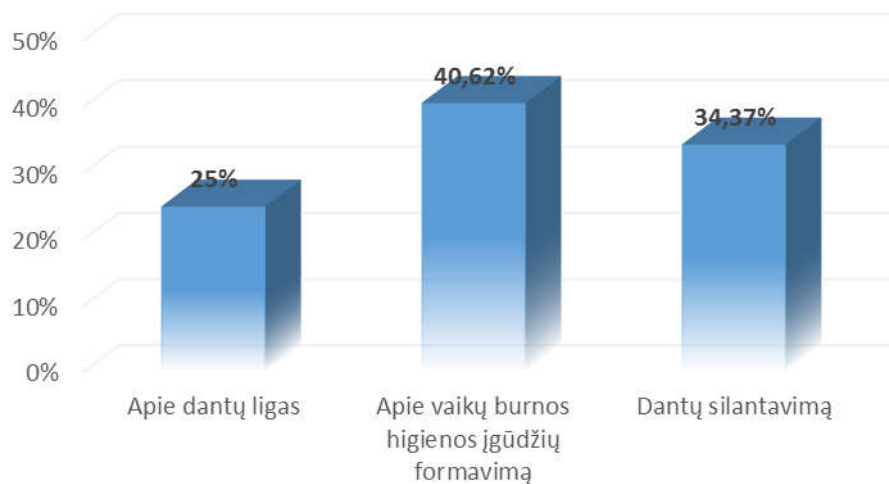
12 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal žinias apie silantavimą

Daugiausiai apklausoje dalyvavusių tėvų pagrindinių veiksnių, darančių įtaką vaikų dantų eduoniui, laiko paveldimumą ir neteisingą mitybą, tai sudarė po 40,62 proc., taip pat 18,75 proc. respondentų mano, kad labiausiai įtaką vaikų dantų eduoniui daro įvairios ligos, o dantų higiena visai neįtakoja vaikų dantų eduonies vystymąsi (13 pav.).

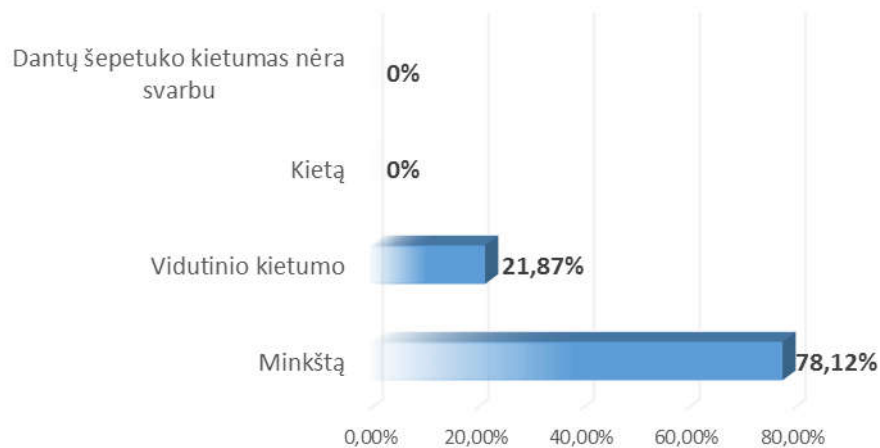
13 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal veiksnius, kurie daro įtaką vaiko éduoniui

Tėvams buvo užduotas klausimas, kokių žinių jiems trūksta apie vaikų dantų priežiūrą. Apie pusė respondentų atsakė, kad daugiausiai jiems trūksta žinių apie vaikų burnos higienos įgūdžių formavimą, tai sudarė 40,62 proc. apklaustųjų, 34,37 proc. atsakė, kad jiems labiausiai trūksta žinių apie vaikų dantų silantavimą, o 25 proc. apklaustųjų trūksta žinių apie dantų ligas (14 pav.).

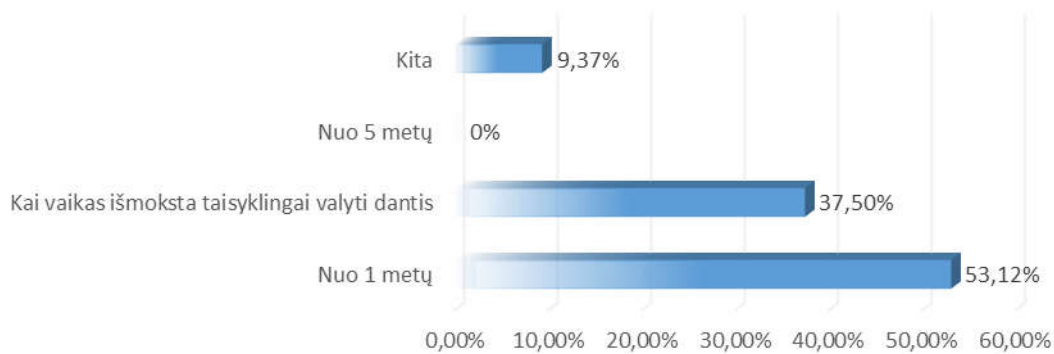
14 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kokių žinių apie vaiko dantukus jiems trūksta

Apie tai, kokio kietumo dantų šepetuką reikia naudoti vaiko dantims išvalyti, 78,12 proc. respondentų atsakė, kad jie pasirinko minkštą dantų šepetuką, o 21,87 proc. – vidutinio kietumo (15 pav.).

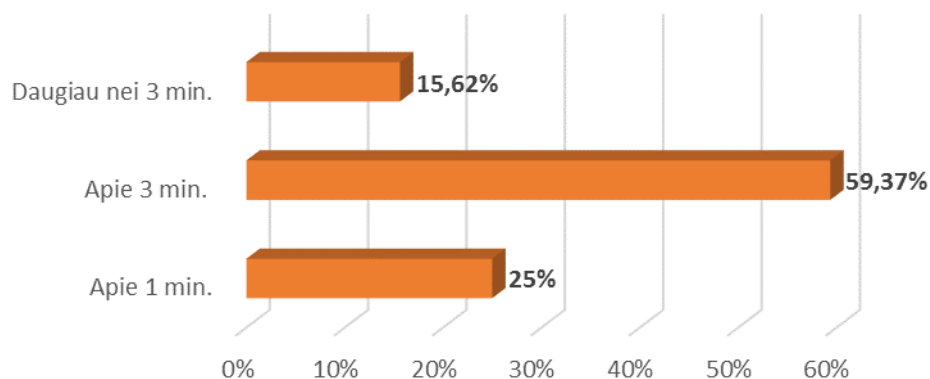
15 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kokio kietumo dantų šepetuką reikia naudoti vaiko dantims valyti.

Apie tai, kaip mano tėvai, nuo kokio vaiko amžiaus galima valyti dantukus dantų pasta, apie pusė respondentų (53,12 proc.) atsakė, kad vaiko dantukus dantų pasta galima valyti nuo 1 metų, o 37,12 proc. tėvų atsakė, kad dantukus dantų pasta reikia valyti nuo tada, kai vaikas išmoksta pats valyti dantis, o 9,37 proc. nežino nuo kada reikia valyti vaikui dantukus dantų pasta (16 pav.)

16 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, nuo kokio vaiko amžiaus galima valyti dantukus dantų pasta

Dažniausiai tėvai vaiko dantukus valo apie 3 minutes (taip atsakė 59,37 proc. respondentų), apie 1 minutę vaiko dantukus valo 25 proc. apklaustųjų, o 15,62 proc. tėvų vaiko dantukus valo daugiau nei 3 minutes (17 pav.).

15 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kiek laiko reikia valyti vaiko dantukus.

Išvados

Atlikus Mažeikių rajono savivaldybės ikimokyklinio ugdymo įstaigoje „Bitutė“ tyrimą „Ikimokyklinio amžiaus vaikų burnos higiena“, kurio tikslas buvo įvertinti ikimokyklinio amžiaus vaikų burnos higieną, tėvų požiūrį į vaikų burnos sveikatą, galimybę padėti išsaugoti sveikus vaikų dantis, nustatyta, kad dalyvavusiu tyrimu respondentų amžius buvo nuo 30-47 metų, o jų vaikų amžius nuo 5-6 metų. Tyrimu dalyvavo 11 vyrų ir 21 moteris.

Burnos higienos pagrindas yra kasdienė dantų priežiūra, kurią atliekame namuose. Dėl to, kad dauguma tėvų mažai žino apie dantų priežiūrą, dantukus pradeda valyti per vėlai – jau išdygus pirmam dantukui, arba nuo 1-2 metų. Kaip teigia gydytojai-odontologai tėveliai tikrai nesuklys, jei kūdikio „dantukus“ pradės valyti dar tuomet, kai kūdikis jų neturi.

Respondentai žino, kaip dažnai valomi vaiko dantukai. Pusė jų atsakė, kad valo du kartus per dieną, o daugiau nei pusė - dantų šepetėlį keičia kas 3 mėnesius.

Kaip teigia gydytojai-odontologai nuo pirmojo iki ketvirtojo gimtadienio, pas dantų gydytoją reikėtų apsilankyti bent kartą per metus, sulaukę ketverių lankytis pas dantų gydytoją kas pusę metų. Specialistų teigimu, idealiausia būtų apsilankyti pas dantų gydytoją išdygus pirmiesiems dantukams (apie 5-9 mėn.). Pirmasis vizitas trunka apie 10-15 minučių, ir daugiau yra susipažinimas su aplinka (tai gali padėti išvengti gydytojų baimės). Tačiau bus puiku, jei pirmasis apsilankymas įvyks ir kiek vėliau – apie pirmąjį gimtadienį. Kaip matome pagal tyrimo rezultatus daugiau nei pusė tėvelių pas odontologą apsilankė tik sugedus

dantukui, o apie 16 proc. – dar visai nesilankė, daugiau nei pusė tėvelių atsakė, kad jų vaikų dantų būklė yra prasta – yra sugedusių dantukų.

Iki apytiksliai 3-4 metų daugumai vaikų dantukus turi valyti tėvai: nors vaikas gali bandyti valytis juos pats, jo motoriniai įgūdžiai, dantų valymo technika dar nėra pakankamai geri, kad tai padarytų kokybiškai. 5-7 metų vaikai paprastai jau geba dantukus išsivalyti patys – tėveliams reikia stebėti, ar jie tai padarė gerai ir prareikusių užbaigti vaiko pradėtą darbą. Kaip parodo tyrimo rezultatai, respondentai žino iki kokio amžiaus reikia valyti vaikui dantukus.

Dažniausiai žinias apie vaikų burnos higieną tėvai gauna iš interneto, antroje vietoje – iš gydytojo odontologo ir burnos higienisto.

Apie pusė apklaustųjų informaciją apie burnos higienos profilaktiką gauna iš gydytojo odontologo, likusieji – iš šeimos gydytojo, bendruomenės slaugytojo ar ugdymo įstaigos sveikatos specialisto.

Daugiau nei pusė respondentų žino apie tai, kas yra dantų silantavimas, o likusieji - nežino, arba žino iš dalies.

Daugiausiai apklausoje dalyvavusių tėvų pagrindinių veiksnių, darančių įtaką vaikų dantų ėduoniui, laiko paveldimumą ir neteisingą mitybą, antroje vietoje – įvairios ligos, o dantų higieną, jų manymu, visai nedaro įtakos vaikų dantų ėduoniui vystytis. Respondentams daugiausiai trūksta žinių apie vaikų burnos higienos įgūdžių formavimą ir apie dantų silantavimą.

Kaip parodo tyrimo rezultatai, beveik visi respondentai žino kokio kietumo dantų šepetuką reikia naudoti vaiko dantims išvalyti. Specialistų teigimu, dantų šepetėlį reikėtų pradėti naudoti išdygus pirmiesiems pieniniams krūminiams dantims (maždaug apie 1-1,5 metų). Dantų šepetėlis turėtų būti vaikiškas: minkštas, maža suapvalinta galvute.

Apie tai, kaip mano tėvai, nuo kokio vaiko amžiaus galima valyti dantukus dantų pasta, apie pusė respondentų atsakė, kad vaiko dantukus dantų pasta galima valyti nuo 1 metų, o likusieji - kad dantukus dantų pasta reikia valyti nuo tada, kai vaikas išmoksta pats valyti dantis. Specialistų teigimu, vaikišką dantų pastą galima pradėti naudoti sulaukus dviejų metų.

Dažniausiai tėvai žino kiek laiko reikia valyti vaiko dantukus.